

บทความการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

นิภาพัท พันธ์นิช
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ได้ตาราง เครซี มอร์แกน ได้จำนวน 172 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .98 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t - test แบบ Independent

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมืองของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองเด็กในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการและ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตามลำดับ
2. การมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง พบว่า โดยรวม ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรมตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ส่วนด้าน ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
2. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของเรื่องที่ศึกษา รวมถึงวิเคราะห์ความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และกรอบแนวคิดของการศึกษาว่าคุณลักษณะของสิ่งที่ต้องการวัดมีอะไรบ้าง
2. กำหนดโครงสร้างที่ต้องการวัด โดยการวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ของการศึกษากำหนดประเด็นหลักที่ต้องการวัด แล้วกำหนดน้ำหนักโดยการให้คะแนนแต่ละประเด็นรวมคะแนนเต็ม 1,000 คะแนน
3. กำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัด มีดังนี้
 - 3.1 คุณลักษณะของแหล่งข้อมูลหรือประชากร ประเด็นที่ต้องการทราบข้อมูลพื้นฐานของประชากร ได้แก่ เพศ ความสัมพันธ์กับเด็กและระดับการศึกษา
 - 3.2 คุณลักษณะหรือเนื้อหาของเรื่องที่ต้องการศึกษาจากกลุ่มประชากรโดยนำประเด็นหลังจากขั้นตอนที่ 2 มากำหนดประเด็นย่อย (สอดคล้องกับนิยามศัพท์) หลังจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ
4. กำหนดรูปแบบข้อคำถามให้เป็นแบบปลายเปิด จากนั้นศึกษาวิธีการสร้างตามลักษณะข้อคำถามที่กำหนด
5. กำหนดจำนวนข้อคำถาม ได้กำหนดจำนวนข้อคำถามในส่วนของประเด็นหลักทั้ง 4 ประเด็นรวมจำนวน 40 ข้อ แล้วคำนวณจำนวนข้อในแต่ละประเด็นหลักตามน้ำหนักที่กำหนดไว้
6. เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ลงมือเขียนข้อคำถามตามรูปแบบข้อคำถาม และจำนวนตามที่กำหนดไว้
7. ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง โดยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัย ตรวจสอบด้วยตนเอง เกี่ยวกับความถูกต้อง ครอบคลุม การใช้ภาษา สุกดการันต์แล้วปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ
8. ทดลองใช้ (Try-out) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้โดยใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มประชากร คือ ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียน ตำบลทับปุด อำเภอทับปุดจังหวัดพังงา จำนวน 30 คน ได้ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha Coefficient ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ .75 ขึ้นไป (กรมวิชาการ, 2545: 69) ผลการตรวจสอบได้ค่าความเชื่อมั่น
9. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วสำเนาเตรียมพร้อมที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 3 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ ความสัมพันธ์กับเด็กและระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา แบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย จำนวน 8 ข้อ
3. ด้านวิชาการ จำนวน 11 ข้อ
4. ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร จำนวน 14 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.26) ด้านวิชาการ ปลอดภัย ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.21) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.22) และการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.26) ตามลำดับ ในรายการแต่ละด้านพบผล ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.53) และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.58)

1.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดห้องพักผ่อน ห้องสุขา ห้องครัว ที่เล่นเป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.56) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดหาเครื่องเล่นสนามที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.62) และมีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการซ่อมแซมอาคารให้มีความมั่นคงถาวร สะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.66)

1.3 ด้านวิชาการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาทางด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.59) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์การจัดทำสื่อ ห้องถื่น ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.54) และมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์ฯให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.58)

1.4 ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในรูปคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมโภชนาการสำหรับเด็กส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเด็กตามพัฒนาการ ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.52) และ มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ใน ระดับมาก ได้แก่ จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.64)

2. การมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง พบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรมตามหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านบุคลากร และการบริหารจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลวิจัย

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า มาตรา 80(4) กำหนดไว้ว่า ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนองค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ นอกจากนี้ชุมชนก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่มากเพราะโรงเรียนและชุมชนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลมาตลอด ซึ่งมีความสอดคล้องกับทัศนะของเมตต์ เมตต์การุณจิต (2551: 10) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่ให้โอกาสให้ประชาชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือชุมชน ดังนั้น การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีความสอดคล้องกับทัศนะ ของ ประสาน ท้าข้าม (2543: 13) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือส่วนรวม เป็นการร่วมรับรู้ ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมินในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งขององค์กร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุลนิต เณรสวรรณ (2549: 35) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบล การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกันจากการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งทางสังคม ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแสดง ความคิดเห็น และร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วจะเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาก็น่าจะมี

ความหมายในแนวทางเดียวกันเพื่อที่จะทำให้การศึกษาเกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเหตุผลที่จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก นั้นคือ องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้ดูแลเด็กอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้องกับ ประสาน ท่าข้าม (2543: 13) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือส่วนรวม เป็นการร่วมรับรู้ ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมประเมินในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งขององค์กร และยังสอดคล้องกับ สุปล พุดมี (2545: 8) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาล บุคคล หรือกลุ่มบุคคลในองค์กรเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกันในทางสร้างสรรค์ เพื่อปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความรับผิดชอบในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหา และร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเกิดจากแนวคิดพื้นฐานหลักที่สำคัญ คือ ความสนใจและความห่วงใยร่วมกัน ความเดือดร้อน และความไม่พึงพอใจร่วมกัน และการตกลงร่วมกันพอที่ทำให้ภารกิจประสบความสำเร็จ

1.2 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก นั้นเป็นเพราะ องค์การบริหารส่วนตำบลท้ายเหมือง มีส่วนร่วมในการกำหนดห้อง พักผ่อน ห้องสุขา ห้องครัวที่เล่นเป็นสัดส่วน มีส่วนร่วมในการจัดหาเครื่องเล่นสนามที่ปลอดภัย สำหรับเด็ก มีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฐมพยาบาลเบื้องต้น สอดคล้องกับจุลนิต เณรสวรรณ (2549: 35) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกันจากการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งทางสังคม ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแสดง ความคิดเห็น และร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วจะเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาก็น่าจะมีความหมายในแนวทางเดียวกันเพื่อที่จะทำให้การศึกษาเกิดผลประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง

1.3 ด้านวิชาการ ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก นั้นเป็นเพราะ มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา งานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร มีส่วนร่วมในการจัดหาอุปกรณ์การจัดทำสื่อ ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 8(2) การจัดการศึกษาให้ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9(2) การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 33 วรรคสอง ให้คณะกรรมการสภาการศึกษา ประกอบด้วยรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ พระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์ ผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวน

กรรมการประเภทอื่นรวมกัน มาตรา 41 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง ตามความพร้อมความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น มาตรา 42 ให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย และได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 ด้านกิจกรรมตามหลักสูตร ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก นั้นเป็นเพราะมีส่วนร่วม แสดงความเห็นในรูปคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนร่วมในการส่งเสริมโภชนา การสำหรับเด็กส่งผล ต่อการเจริญเติบโตของเด็กตามพัฒนาการ มีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการ เรียน สอดคล้องกับ นฤตพงษ์ ไชยวงศ์ (2550: 21) ได้สรุปวิธีเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนมีหลายอย่างดังนี้

- 1) การร่วมประชุม เป็นการร่วมถกปัญหาหรือเนื้อหาสาระของการวางแผน หรือการจัดทำแผนโดยตรงแบบ Face- to- Face ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ บุคคลภายนอกของชุมชนกับประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชน เพื่อสอบถามความคิดเห็นของประชาชน
- 2) การถกเถียงเป็นการแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกันแบบ ประชาธิปไตยให้ถึงผลดี ผลเสียในกรณีต่างๆ
- 3) การให้คำปรึกษาแนะนำ โดยที่ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการ ในคณะ กรรมการต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนที่ได้รับผลกระทบมีส่วนร่วมรับรู้และส่วนในการวางแผน
- 4) การสำรวจ โดยการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ให้โอกาสกับประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น
- 5) การ ประสานงานร่วมกัน เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่การคัดเลือกตัวแทนกลุ่มเข้าไปบริหารหรือ จัดการหรือเข้าร่วมในคณะกรรมการที่ปรึกษาจากฝ่ายประชาชน
- 6) การสัมภาษณ์หรือการพูดคุย อย่างไม่เป็นทางการ ผู้นำ และประชาชน ผู้ได้รับประโยชน์ เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่น
- 7) การจัดทัศนศึกษา ไปยังบริเวณเป้าหมายเพื่อสำรวจตรวจสอบ ข้อเท็จจริงก่อนร่วม ตัดสินใจ
- 8) การไต่สวนสาธารณะ เป็นการไต่สวนข้อมูลจากประชาชน คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคน และทุกกลุ่มในสังคมมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อกฎระเบียบและนโยบายประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ ของ รัฐบาลที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม
- 9) การสาธิต เป็นการใช้เทคนิคการสื่อสารทุกรูปแบบ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ เป็นต้น เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางราชการไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึงกัน เพื่อ กระตุ้นแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 10) การลงคะแนนเสียง เป็นการออกเสียงเพื่อตัดสินใจ เลือกลงในสิ่งที่ประชาชนต้องการมากที่สุด
- 11) การประขามติโดยตรง เป็นการตอบคำถามจากราชการโดย ประชาชนในสังคมทุกคนออกความเห็นและร่วมตัดสินใจ
- 12) การรายงานผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกรรมวิธี การมีส่วนร่วมในการวางแผนและการจัดวางแผน ผลของการตัดสินใจในกระบวนการวางแผนจะส่งกลับมาที่ ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อถามย้ำความแน่ใจจากท้องถิ่นก่อนตัดสินใจเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พิจารณาอีก ครั้งหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมีส่วนร่วมในการ กำหนดจำนวนอัตรากำลังบุคลากร และ ค่าตอบแทนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมอาคารให้มีความมั่นคงถาวร สะดวกต่อการจัดการเรียนการสอน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมรอบบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสะอาด และปลอดภัย
4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงาน
5. ท้องถิ่นควร เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการวางแผน การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การประสานงาน ตลอดจนการประเมินผลในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาด้วยความเสียสละและเต็มใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดหรือภูมิภาค เพื่อต่อยอดให้ขอบเขตการศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการแก้ไขปรับปรุงปัญหาอันอาจเกิดขึ้นกับระบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศต่อไป
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด หรือภูมิภาค
3. ควรมีการศึกษาในเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย เช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารสถานศึกษาหรือกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชี้ชัดในแต่ละกลุ่ม อันจะนำไปสู่แนวทางในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมต่อไป